

Session 6 og 7: Medicin – viden og refleksion

Antipsykotika – midler mod psykoser

Eksempler på lægemidler

1. generations-psykosemidler: Højdosis midler (fx Nozinan, Truxal), middeldosis midler (fx Cisordinol, Trilafon), lavdosis midler (fx Fluanxol, Orap). 2. generations antipsykotika: fx Abilify, Olanzapin, Risperidon.

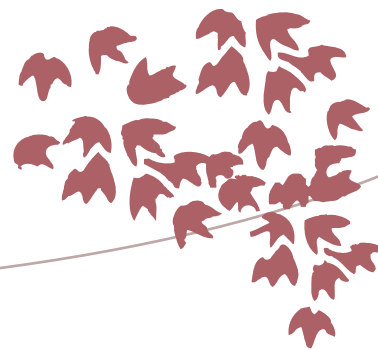
Hvad bruges medicinen til?

- Skizofreni, demens med psykotiske symptomer
- Tilstande med angst og uro
- Mildne abstinenssymptomer hos stofmisbrugere
- Behandling af unormale muskelbevægelser eller muskelstivhed, som kan optræde som bivirkning ved nogle lægemidler, bl.a. visse lægemidler mod psykoser
- Mani og forebyggende mod depression eller mani ved bipolar sygdom (vekslingen mellem at være manisk og depressiv).

Hvilken virkning skal jeg forvente?

Beroligende og antipsykotisk virkning uden at helbrede. Den antipsykotiske virkning kan først forventes efter behandling i 1-2 uger, undertiden 1-2 måneder. Virkningen kan vare flere uger, efter at behandlingen er ophørt.

Dine noter:

Session 6 og 7: Medicin – viden og refleksion

Antipsykotika – midler mod psykoser

Bivirkninger

Er begrundet i det enkelte lægemiddels måde at virke på. Graden afhænger af, hvilken type præparat, der er tale om. Virkningen er bl.a. begrundet i blokering af bestemte receptorer i nervesystemet. Disse blokeringer kan også medføre bivirkninger.

- Parkinsonisme, ufrivillige muskelbevægelser, ejendommelige bevægelser (blokering af dopaminreceptorer)
- Søvnighed, træthed, sløvhed, ligegyldighed, depression, rastløshed, trang til bevægelse (minder om sygdommens egne symptomer)
- Blodtryksfald, mundtørhed, forstoppelse, vandladningsbesvær, synsforstyrrelser, hjertebanken, konfusion hos ældre (blokering af acetylkolin- og noradrenalinreceptorer)
- Menstruationsforstyrrelser, dæmpning af seksuallyst (blokade af dopamin)
- Appetit- og vægtøgning (blokade af histamin- og evt. serotoninreceptorer).

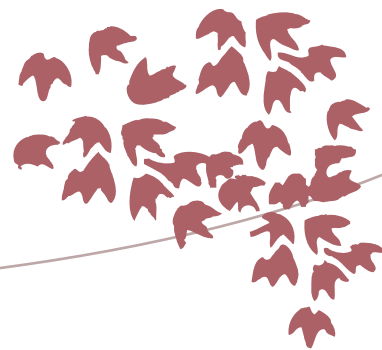
Hvad sker der, hvis jeg tager mere medicin end ordineret?

- Flere, hyppigere og kraftigere bivirkninger uden øget effekt
- Dosis starter normalt lavt og øges gradvis til den ønskede effekt er opnået
- Den optimale dosis er individuel

Brug af anden medicin samtidig

Antipsykotika kan forstærke virkningen af sovemidler, stærke smertestillende midler (opioider), antihistaminer (til allergi), beroligende midler (og alkohol). Se fx www.medicinkombination.dk

Dine noter:

Session 6 og 7: Medicin – viden og refleksion

Antipsykotika – midler mod psykoser

Praktiske råd

- Lave doser til start – forsigtig øgning af dosis til optimal effekt
- Hvis medicinen kun skal tages en gang i døgnet kan det med fordel være ved sengetid
- Depotmedicin skal tages færre gange i døgnet
- Ved vægtstigning og tendens til diabetes skal blodsukker følges af lægen. Det er også relevant at følge udviklingen af taljemål og BMI
- Hvis bivirkninger ikke er acceptable, kan der måske skiftes til et andet præparat
- Længden af behandlingsforløbet afhænger af den psykiske lidelse
- Behandlingen må kun afbrydes efter aftale med lægen

Dine noter: